

Силабус
навчальної дисципліни
Основи наукових досліджень
2025–2026 навчальний рік

Освітня програма	Журналістика
Спеціальність	С 7 Журналістика
Галузь знань	С - Соціальні науки, журналістика та інформація
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Юлія МЕЛЬНИКОВА
Кафедра	Української мови та журналістики
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/melnikova-yuliya-oleksandrivna/
Контактний телефон	+38 050 9391828 (telegram)
E-mail викладача	melnichka07@gmail.com
Графік консультацій	Середа, 14.00-16.00 (ідентифікатор зум-конференції: 591 418 4370 код доступу: 495786)

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
II семестр 3 / 90 год.	очна (денна)	16	14	60	залік
	заочна	4	4	82	

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: наука, академічна доброчесність, методологія, методи, журналістикознавство

Мета та завдання курсу: формувати у студентів базові знання з методології, теорії, технології, методики та організації наукових досліджень, зокрема, журналістикознавчих, тобто теоретичне й практичне підґрунтя для ефективної науково-дослідницької діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є методика та організація науково-дослідницької діяльності, досконале володіння якими має полегшити бакалаврам процес входження у професійну діяльність, допомогти грамотно й успішно здійснювати наукові дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**:

- методологічні принципи написання наукових робіт – статей, розвідок, курсових та кваліфікаційних робіт;
- сутнісні характеристики основних методів, поширених у наукових журналістикознавчих дослідженнях;
- елементи дослідницької діяльності, організації, методики наукової творчості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти**:

- формулювати задачі, теоретичні посилки і робочі гіпотези;
- оформлювати список використаних джерел під час написання наукових робіт (статей, розвідок, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертацій);
- узагальнювати результати досліджень і формулювати висновки;
- за результатами дослідження підготувати науковий звіт, доповідь чи статтю.

Зміст курсу:

Тема 1. Вступ. Наука і наукові дослідження.

Тема 2. Загальні відомості про науку. Основні категорії наукознавства та їхні визначення.

Тема 3. Академічна доброчесність

Тема 4. Процес наукового дослідження

Тема 5. Методи наукових досліджень

Тема 6. Науковий текст і вимоги до нього

Тема 7. Основні жанри наукових досліджень

Тема 8. Організація і планування науково-дослідної роботи

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи, написання власних наукових матеріалів.

Дозволяється використовувати ChatGPT або інші інструменти штучного інтелекту для швидкого збору інформації та первинного аналізу, на основі чого самостійно готувати доповідь, відповідь на питання або інші завдання. Використовувати ChatGPT для генерації готових рефератів чи домашніх робіт є неприпустимим.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Лекції	8	
Практичні заняття	35	
Самостійна робота	27	
Підготовка наукових матеріалів	30	

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
Практичне заняття 1	2	3	4	5
Практичне заняття 2	2	3	4	5
Практичне заняття 3	2	3	4	5
Практичне заняття 4	2	3	4	5
Практичне заняття 5	2	3	4	5
Практичне заняття 6	2	3	4	5
Практичне заняття 7	2	3	4	5
Всього	14	21	28	35
Максимальна кількість набраних балів	1-34 (F) 35-49 (FX)	50-57 (E), 58-64 (D)	65-77 (C), 78-78 (B)	90-100 (A)

Таблиця 3. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання (8+35+27+30=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Академічне письмо: навчальний посібник/ Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий : Кривий Ріг, 2019. 130 с. URL : <file:///C:/Users/Igor/Desktop/ОНД/Посібник%20Академічне%20письмо.pdf>
2. Кость С. Методологія дослідження соціальних комунікацій (теорія та історія журналістики) : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 228 с.
3. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві : навчальний посібник. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Преса України, 2009. 144 с.
4. Ромах О. В. Настільний посібник з методології досліджень соціальних комунікацій : посібник. Львів : ПАІС, 2020. 403 с. : іл., схеми, табл.

Допоміжні

5. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
6. Тушева В. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. УМО НАПН України. Харків : «Федорко», 2014. 408 с.
7. Холод О. Методологія досліджень соціальних комунікацій: підручник. Львів: ПАІС, 2014. 280 с.
8. Холод О. М. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Львів : ПАІС, 2011. 288 с.
9. Холод О.М. Теорія та історія соціальних комунікацій: курс лекцій. Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2020. 230 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ